

АРХАНГАЙ АЙМАГ
БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2025 оны 12 сарын 18 өдөр

Дугаар 26

Жаргалант

Сумын 2026 оны төсөв
батлах тухай.

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 59 дугаар зүйлийн 59.1.4 дахь заалт, 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын 2026 оны Төсвийн тухай хууль, Архангай аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 11 дүгээр сарын 28 ны өдрийн 08/56 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит VI дугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

Нэг. Сумын 2026 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

1	Сумын төсвийн орлого бүгд	795999.9
1.1	Татварын орлого	791499.9
1.1.1	Цалин хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлт орлого	412000.0
1.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	23000.0
1.1.3	Хөрөнгийн орлого /хадгаламжийн хүүгийн орлого/	93692.3
1.1.4	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4000.0
1.1.5	Шууд бус орлого	360.0
1.1.6	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4457.5
1.1.7	Галт зэвсгийн албан татвар	5190.0
1.1.8	Малын тоо толгойн албан татвар	92940.0
1.1.9	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2830.7
1.1.10	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	18500.0
1.1.11	Газрын төлбөр	16069.3
1.1.12	Дуудлага худалдаа сонгон шалгаруулалт	102316.3
1.1.13	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	5310.0
1.1.14	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	174.0
1.1.15	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	10659.8
1.2	Татварын бус орлого	4500.0
1.2.1	Торгуулийн орлого	4000.0
1.2.2	Бусад орлого	500.0

6525810048

Хоёр. Сумын 2026 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

Д/д	ТТЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн
2.1.	Сумын Засаг дарга	162400.0
2.1.1.	ЗДТГ-ын төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	12500.0
2.1.2.	ЕБС-ийн төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	3000.0
2.1.3.	Сум хөгжүүлэх сангийн орлого /Зээлийн эргэн төлөлт+Хүү/	146900.0

Гурав. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн улсын төсвөөс авах санхүүгийн дэмжлэг, орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг, хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр урьд оны үлдэгдлийг тус тус дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн
3.1.	Сумын Засаг дарга	1403565.2
3.1.1.	Аймгийн төсвөөс авах санхүүгийн дэмжлэг	849498.0
3.1.2.	Аймгийн төсвөөс орон нутгийн хөгжлийн санд авах орлогын шилжүүлэг	262693.9
3.1.3.	2025 оны ОНХС-н үлдэгдлээс санхүүжих	5000.0
3.1.4.	Малын тоо толгойн албан татварын урд оны үлдэгдэл	78373.3
3.1.5.	2025 оны ХХС-гийн үлдэгдлээс санхүүжих	208000.0

Дөрөв. Сумын 2026 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 2361965.1 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай:

/Мянган төгрөгөөр/

4.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	231046.0
4.1.1.	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	231046.0
4.2.	Засаг дарга	2130919.1
4.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	1105934.3
4.2.2	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	1105934.3
4.2.3.	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал Үүнд:	231077.6
	Ерөнхий боловсролын сургууль	106994.7
	Сургуулийн өмнөх боловсрол	57077.0
	Соёлын төв	28078.3
	ЭМТөв	38927.6
4.2.4.	Орон нутгийн хөгжлийн сан	439007.2
	Орон нутгийн хөгжлийн сан	267693.9
	Малын тоо толгойн албан татварын орлогоос санхүүжих	171313.3
4.2.5.	Хоршоо хөгжүүлэх сан	354900.0
	Хоршоонд олгох зээл	350000.0
	Үйл ажиллагааны зардал	4900.0

Тав. Сумын 2026 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2361965.1 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

1. Сумын татварын болон татварын бус орлого 795999.9 мянган төгрөг
2. Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 849498.0 мянган

төгрөг

3. Сумын төсөвт аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг 262693.9 мянган төгрөг, шилжих хөрөнгө оруулалтын үлдэгдэл 5.0 сая төгрөг нийт 267693.9 мянган төгрөг

4. Малын тоо толгойн албан татварын урьд оны үлдэгдэл, орлогоос санхүүжих 78373.3 мянган төгрөг

5. Сумын төсвийн тухайн жилийн төсвийн байгууллагын өөрийн орлого 15500.0 мянган төгрөг

6. Хоршоо хөгжүүлэх сангийн орлого /Зээлийн эргэн төлөлт+Хүү/ 146900.0 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдэл 208.0 сая төгрөг нийт 354900.0 мянган төгрөг

Зургаа. 2025 оны орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Долоо. Орон нутгийн удирдлагын байгууллагуудын зардлын эдийн засгийн ангилал зүйлээр хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

Найм. Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээл, зээлийн хүүгийн орлого, хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээл олгох хуваарийг гуравдугаар хавсралтаар баталсугай.

Ес. Ерөнхий боловсролын сургуулийн тогтмол зардлыг дөрөвдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арав. Сургуулийн өмнөх боловсролын тогтмол зардлыг тавдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван нэг.Соёлын төвийн тогтмол зардлыг зургаадугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван хоёр. Эрүүл мэндийн төвийн тогтмол зардлыг долоодугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

Арав гурав. Тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж, төсвийн гүйцэтгэлийг зохион байгуулж, хяналт тавьж ажиллахыг Засаг дарга /Д.Батбаяр/-д даалгасугай

ДАРГА

Г.ЭРДЭНЭБАЯР

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 сарын 18-ны өдрийн 46 дугаар
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

**СУМЫН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР
2026 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ЖАГСААЛТ**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2026 онд санхүүжүүлэх дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ					
1.1	Цац багийн төвийн засвар	2025	2026	10000.0	5000.0
ДҮН				10000.0	5000.0
2. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт					
2.1	50 ковшийн үлдэгдэл санхүүжилт	2025	2026	163800.0	29841.9
2.2	Гудамж зам талбайн тохижилт	2026	2026	19000.0	19000.0
2.3	Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих төсөл хөтөлбөрүүдийн зураг төсөв хийлгэх зардал	2026	2026	50000.0	50000.0
2.4	Сумын төвийн гэрэлтүүлэг, засвар үйлчилгээ	2026	2026	35000.0	35000.0
2.5	Хөнөг багийн төвийн засвар	2026	2026	10000.0	10000.0
2.6	Хогийн цэг хашаажуулж, далан босгож цэгцлэх ажил	2026	2026	81852.0	81852.0
2.7	Хяналтын камерын байршуулах	2026	2026	18000.0	18000.0
2.8	Ерөнхий боловсролын сургуулийн анги тохижуулах зардал	2026	2026	14000.0	14000.0
2.9	Сумын баяр наадмын зардал	2026	2026	5,000.0	5,000.0
ДҮН				396652.0	262693.9
НИЙТ ДҮН				406652.0	267693.9

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 сарын 28-ны өдрийн 26 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ОРОН НУТГИЙН УДИРДЛАГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН
2026 ОНЫ ТӨСӨВ

№	ЗАРЛАГЫН АНГИЛАЛ	ЗДТГазар	ИТХурал	ДҮН
1	НИЙТ ЗАРЛАГА ЭДИЙН ЗАСГИЙН АНГИЛАЛ	1105934.3	231046.0	1336980.3
2	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1025534.0	205226.0	1230760.0
3	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	806088.9	156858.3	962947.2
4	Үндсэн цалин	774034.5	136244.2	910278.8
5	Урамшуулал	0.0	20614.0	20614.0
6	Гэрээт ажлын цалин	32054.4	0.0	32054.4
7	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	100951.5	19607.2	120558.7
8	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48765.6	0.0	48765.6
9	Гэрэл, цахилгаан	33765.6	0.0	33765.6
10	Тілш, халаалт	15000.0	0.0	15000.0
11	Хангамж, бараа материалын зардал	52318.0	7825.0	60143.0
12	Бичиг хэрэг	3000.0	825.0	3825.0
13	Тээвэр, шатахуун	21000.0	6500.0	27500.0
14	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6318.0	0.0	6318.0
15	Хог хаягдал зайлуулах, устгал, ариутгал	18500.0	0.0	18500.0
16	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх зүйлс	3500.0	500.0	4000.0
17	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5000.0	2800.0	7800.0
18	Багаж, техник, хэрэгсэл	2000.0	0.0	2000.0
19	Урсгал засвар	3000.0	2800.0	5800.0
20	Томилолт, зочны зардал	6000.0	2500.0	8500.0
21	Дотоод албан томилолт	6000.0	2500.0	8500.0
22	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээ	4910.0	885.0	5795.0
23	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээ	2500.0	0.0	2500.0
24	Даатгалын үйлчилгээ	290.0	250.0	540.0
25	Тээврийн хэрэгслийн татвар, оношлогоо	970.0	185.0	1155.0
26	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээ	650.0	450.0	1100.0
27	Нийтлэг үйлчилгээний төлбөр хураамж	500.0	0.0	500.0
28	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1500.0	14750.5	16250.5
29	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1000.0	14750.5	15750.5
30	Сургалт, дадлага бэлтгэлийн зардал	500.0	0.0	500.0
31	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	49960.8	15370.0	65330.8
32	Тэтгэвэрт гарахад олгох тэтгэмж	9122.8	0.0	9122.8
33	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8000.0	2500.0	10500.0
34	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	32838.0	12870.0	45708.0

35	Гамшигаас хамгаалах сургалт, сурталчилгаа	5000.0	0.0	5000.0
36	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5000.0	0.0	5000.0
37	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	15000.0	0.0	15000.0
38	Байгаль орчиныг хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээ	10439.5	0.0	10439.5
39	Ойн нөөцийг хамгаалах, ойн түймэрээс урдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	1513.5	0.0	1513.5
40	Ногоон байгуулж нэмэгдүүлэх, мод бут суулгац, худалдан авч тарих	3000.0	0.0	3000.0
41	Ус рашааны нөөцийн хамгаалал	3779.9	0.0	3779.9
42	Амьтны хамгаалал биотехникийн арга хэмжээ	1265.9	0.0	1265.9
43	Бэлчээрийн даацыг тогтоох судалгаа	880.2	0.0	880.2
44	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх	0.0	1000.0	1000.0
45	ИТХ-ын төлөөлөгч нарын үйл ажиллагааны зардал	0.0	9450.0	9450.0
46	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1105934.3	231046.0	1336980.3
47	Орон нутгийн төсвөөс	1093434.3	231046.0	1324480.3
48	щҮндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12500.0	0.0	12500.0
49	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	28.0	3.0	31.0
50	Удирдах ажилтан	3.0	2.0	5.0
51	Гүйцэтгэх ажилтан	18.0	1.0	19.0
52	Үйлчлэх ажилтан	3.0	0	3.0
53	Гэрээт ажилтан	4.0	0	4.0

-----oOo-----

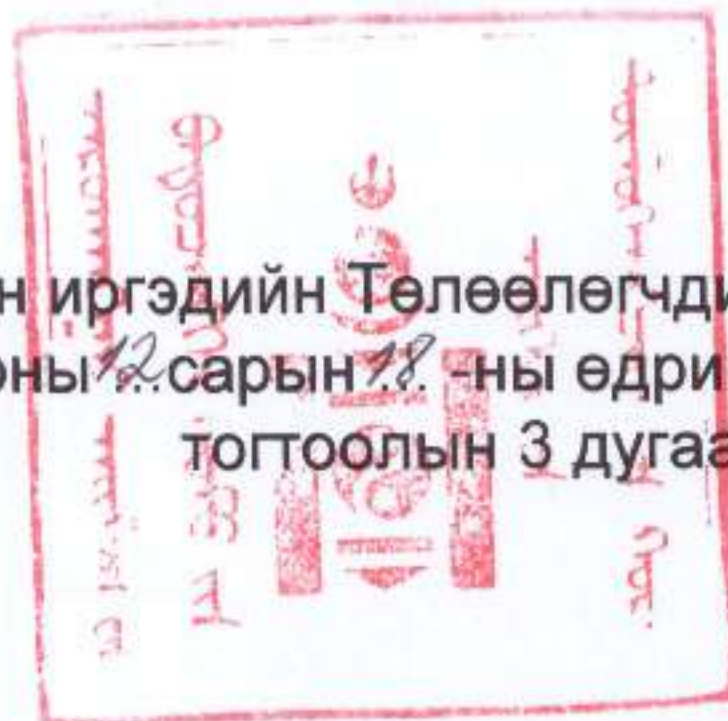
**3. МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРААС ХИЙЖ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨР**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2026 онд санхүүжүүлэх дүн
		Эхлэх	Дуусах		
3.1	Малчдад зориулсан сургалт сурталчилгааны зардал /Өмнөх оноос шилжиж ирсэн/	2026	2026	15000.0	15000.0
3.2	Худаг ус гаргах, усан хангамж нэмэгдүүлэх /Өмнөх оноос шилжиж ирсэн/	2026	2026	32000.0	32000.0
3.3	Малын тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2026	2026	54313.3	54313.3
3.4	Мал угаалгын төхөөрөмж худалдан авах	2026	2026	6000.0	6000.0
3.5	Малын тарилгын хашаа худалдан авах	2026	2026	54000.0	54000.0
3.6	Малчдыг эрчимжсэн мал аж ахуйг судлуулж сургалтад хамруулах	2026	2026	10000.0	10000.0
	МТТАТ-ын дүн			171313.3	171313.3
	ОНХС-гийн НИЙТ ДҮН			577965.3	439007.2

.....оОо.....

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 сарын 18-ны өдрийн 25 дугаар
тогтоолын 3 дугаар хавсралт

**ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН ЗЭЭЛ, ЗЭЭЛИЙН ХҮҮГИЙН ОРЛОГО,
ТӨСӨЛД ОЛГОХ САНХҮҮЖИЛТ, ЗӨВЛӨЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД
ЗАРЦУУЛАХ ЗАРДЛЫН ТӨСӨВ**

мян.төг

Графикт төлөлт		Зардлын төсөв					
Үндсэн зээл	135600.0	Хоршоонд олгох зээл	Урам-шуулал	Бичиг хэрэг	Тээвэр шатахуун	Мэдээлэл технологи	Мэдээлэл сурталчил-гаа
Зээлийн хүү	11300.0						
Урьд оны үлдэгдэл	208000.0						
Дүн	354900.0	350000.0	1100.0	300.0	800.0	1100.0	1600.0
Хуваарилалт/улирлаар/							
1-р улирал		250000.0	0.0	200.0	400.0	600.0	1600.0
2-р улирал		100000.0	1100.0	100.0	300.0	500.0	0.0
3-р улирал		0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
4-р улирал		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

.....оОо.....

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 сарын 18-ны өдрийн 26 дугаар
тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
2026 ОНЫ ТӨСӨВ

№	ЗАРЛАГЫН АНГИЛАЛ	ДҮН
1.	Нийт зардал ба цэвэр зээлийн дүн	106994.7
2.	Урсгал зардал	106994.7
3.	Бараа үйлчилгээний зардал	106994.7
4.	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	103994.7
5.	Гэрэл, цахилгаан	36774.1
6.	Түлш, халаалт	59822.8
7.	Цэвэр, бохир ус	7397.8
8.	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3000.0
9.	Урсгал засвар	3000.0
10.	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	106994.7
11.	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	103994.7
12.	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3000.0

.....oOo.....

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 2 сарын 18-ны өдрийн 26 дугаар
тогтоолын 5 дугаар хавсралт

БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН 2026 ОНЫ ТӨСӨВ

№	ЗАРЛАГЫН АНГИЛАЛ	ДҮН
1	Нийт зардал ба цэвэр зээлийн дүн	57077.0
2	Урсгал зардал	57077.0
3	Бараа үйлчилгээний зардал	57077.0
4	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57077.0
5	Гэрэл, цахилгаан	15789.0
6	Түлш, халаалт	38148.0
7	Цэвэр, бохир ус	3140.0
8	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.0
9	Урсгал засвар	0.0
10	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	57077.0
11	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	57077.0

.....oOo.....

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 12 сарын 18-ны өдрийн 14 дугаар
тогтоолын 6 дугаар хавсралт

БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН 2026 ОНЫ ТӨСӨВ

№	ЗАРЛАГЫН АНГИЛАЛ	ДҮН
	Нийт зардал ба цэвэр зээлийн дүн	28078.3
	Урсгал зардал	28078.3
	Бараа үйлчилгээний зардал	28078.3
	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28078.3
	Гэрэл, цахилгаан	7928.3
	ТҮлш, халаалт	18750.0
	Цэвэр, бохир ус	1400.0
	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.0
	Урсгал засвар	0.0
	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	28078.3
	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	28078.3

.....оОо.....

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 2 сарын 28-ны өдрийн 26 дугаар
тогтоолын 7 дугаар хавсралт

БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН 2026 ОНЫ ТӨСӨВ

№	ЗАРЛАГЫН АНГИЛАЛ	ДҮН
1	Нийт зардал ба цэвэр зээлийн дүн	38927.6
2	Урсгал зардал	38927.6
3	Бараа үйлчилгээний зардал	38927.6
4	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33927.6
5	Гэрэл, цахилгаан	9277.6
6	ТҮлш, халаалт	22250.0
7	Цэвэр, бохир ус	2400.0
8	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5000.0
9	Урсгал засвар	5000.0
10	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	38927.6
11	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	38927.6

.....oOo.....